B. Élthes Eszter, Bessenyei Ferenc özvegyének beszéde

Magyar Kultúra Napja, Bessenyei Ferenc Művészeti Díj átadása

Tisztelt Közgyűlés, tisztelt Polgármester Úr, kedves megjelent városatyák és vendégek!

Csakúgy, mint tavaly, idén is leírtam beszédemet, de mielőtt erre rátérnék, szeretnék pár szóval reagálni a polgármester úr kitűnő és nagyon fontos beszédére.

Kedves János, nagyon fontos dologra hívta fel a figyelmet, amikor arról szólt, hogy a kultúra megteremtése, ápolása egy város fejlesztésének legfontosabb része. Hadd tegyek ehhez hozzá egy megjegyzést: ha az emberek az anyagi javakra építik életüket, jövőjüket, akkor, ha valamely ok folytán elveszítik ezeket – ahogy ez most, a gazdasági válság idején nagyonis valóságos veszélyként jelentkezik – „meztelenül" maradnak, hiszen mindenüket elvesztik. Ha viszont a kultúrára, illetve a kultúrán keresztül megteremtődő szellemi javakat sajátítják el először, akkor ezt semmi és senki nem veheti el tőlük, ez katasztrófa esetén is az övék marad, így ebből mindent újjá kezdhetnek, mindent újra felépíthetnek.

✧✧✧

Először is örömömet szeretném kifejezni, hogy a Bessenyei Ferenc Művészeti Díj a mostani nehéz időkben is él, sőt fejlődik, ami egyrészt az idei jelöltek számában és kiválóságában is megnyilvánult, másrészt abban, hogy mostantól két kategóriában hirdethetünk ki győztest, egyéniben és csoportosban is, ami az idei nehéz választást a bírálóbizottság számára jelentősen megkönnyítette. Ezért a város vezetésének külön is köszönetet szeretnék mondani.

Kedves Díjazottak!

Illyés Gyula mondta, hogy az, hogy Petőfi és Madách nincs benne a világirodalomban, nem nekünk, nem a magyaroknak, hanem a világnak baj.

Bessenyei Ferenc nem csak ennek az országnak, de az egész világnak egyik legnagyobb művésze volt. A magyarul értő emberek nem sajnálták a fáradságot, hogy a tengerentúlról is ideutazzanak, hogy élvezhessék játékát. Az is előfordult, hogy világhíres pályatársai is kíváncsiak lettek játékára, mint például a régi Nemzetiben bemutatott Othellojára a nagy angol Shakespeare színész, Michael Redgrave és az orosz Szergej Bondarcsuk.

Ha élő író darabjában játszott, a szerzők is gyakran eljöttek megnézni őt. Közülük a leghíresebb talán Jerry Bock, a „Hegedűs a háztetőn" komponistája volt, aki 1985-ben így nyilatkozott játékáról: „Az egyik legkitűnőbb Tevje, akit valaha láttam. Talán nem is játszotta még soha ezt a szerepet ilyen hatalmas, robosztus egyéniség. És micsoda roppant hanga van."

Bessenyei Ferenc „csak" Záhonytól Hegyeshalomig szólalhatott meg, csak magyarul nevelhette, oktathatta, szórakoztathatta az embereket, mert ebben a kis országban született, mert Hódmezővásárhelyen látta meg a napvilágot. Pedig a világ lett volna gazdagabb, ha francia, német, vagy pláne angol az anyanyelve.

Most az a furcsa helyzet állt elő, hogy Önök, kedves Díjazottak, mindketten olyan műfajban produkáltak maradandót, amelyeknek a nyelv nem szab határokat.

Köszönöm, hogy művészetükkel a világ számos tájára elviszik ennek az országnak, és ezen belül ennek a városnak a hírét és becsületét. Legyenek büszkék erre a feladatukra. És arra kérem Önöket, hogy akármerre járnak, büszkén képviseljék azt a szellemet, amire Bessenyei Ferenc nagysága, művészete és emléke, illetve a róla elnevezett díj Önöket kötelezi.

Ehhez kívánok Önöknek erőt, kitartást és további sok sikert.